

A9-0229/2023

3.7.2023

BETÆNKNING

om Kommissionens 2022-rapport om Bosnien-Hercegovina
(2022/2200(INI))

Udenrigsudvalget

Ordfører: Paulo Rangel

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE.....	25
OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I KORRESPONDERENDE UDVALG.....	26
ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I KORRESPONDERENDE UDVALG .	27

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om Kommissionens 2022-rapport om Bosnien-Hercegovina (2022/2200(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til stabiliserings- og associeringsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Bosnien-Hercegovina på den anden side¹,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1529 af 15. september 2021 om oprettelse af et instrument til førtiltrædelsesbistand (IPA III)²,
- der henviser til resultaterne af det første og andet møde i Det Parlamentariske Stabiliserings- og Associeringsudvalg EU-Bosnien-Hercegovina, der blev afholdt henholdsvis den 5. og 6. november 2015 og den 17. juni 2021,
- der henviser til Bosnien-Hercegovinas ansøgning om EU-medlemskab, som blev indgivet den 15. februar 2016,
- der henviser til erklæringerne fra topmøderne mellem EU og Vestbalkan den 17. maj 2018 i Sofia, den 6. maj 2020 i Zagreb, den 6. oktober 2021 i Brdo pri Kranju og den 6. december 2022 i Tirana,
- der henviser til Sofiatopmødet af 10. november 2020, herunder erklæringen om det fælles regionale marked og erklæringen om den grønne dagsorden for Vestbalkan,
- der henviser til resultaterne af det niende topmøde i Berlinprocessen den 3. november 2022,
- der henviser til Rådets afgørelse (EU) 2021/1923 af 4. november 2021 om en bistandsforanstaltning inden for rammerne af den europæiske fredsfacilitet til støtte for kapacitetsopbygning i Bosnien-Hercegovinas væbnede styrker³,
- der henviser til Rådets afgørelse (EU) 2022/2353 af 1. december 2022 om en bistandsforanstaltning inden for rammerne af den europæiske fredsfacilitet til styrkelse af Bosnien-Hercegovinas væbnede styrkers kapaciteter⁴,
- der henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 24. og 25. marts 2022,

---

¹ [EUT L 164 af 30.6.2015, s. 2.](#)

² [EUT L 330 af 20.9.2021, s. 1.](#)

³ [EUT L 391 af 3.11.2021, s. 45.](#)

⁴ [EUT L 311 af 2.12.2022, s. 149.](#)

- der henviser til Det Europæiske Råds konklusioner af 23.-24. juni 2022 om Ukraine, Vestbalkan, Ukraines, Republikken Moldovas og Georgiens ansøgninger om EU-medlemskab og eksterne forbindelser,
- der henviser til Det Europæiske Råds konklusioner af 15. december 2022 om tildeling af status som EU-kandidatland til Bosnien-Hercegovina,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 29. maj 2019 med titlen "Kommissionens udtalelse om Bosnien-Hercegovinas ansøgning om medlemskab af Den Europæiske Union" (COM(2019)0261) og den ledsagende analyserapport (SWD(2019)0222),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 5. februar 2020 med titlen "Styrkelse af tiltrædelsesprocessen – Et troværdigt EU-perspektiv for landene på Vestbalkan" (COM(2020)0057),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 29. april 2020 med titlen "Støtte til Vestbalkan til bekæmpelsen af covid-19 og genopretningen efter pandemien – Kommissionens bidrag forud for mødet mellem EU's og Vestbalkans ledere den 6. maj 2020" (COM(2020)0315),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 6. oktober 2020 med titlen "En økonomisk plan og investeringsplan for Vestbalkan" (COM(2020)0641),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 12. oktober 2022 med titlen "Meddelelse om EU's udvidelsespolitik 2022" (COM(2022)0528),
- der henviser til arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene af 12. oktober 2022 med titlen "Bosnien and Herzegovina 2022 Report" (SWD(2022)0336),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 14. april 2021 om en EU-strategi til bekæmpelse af organiseret kriminalitet 2021-2025 (COM(2021)0170),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 7. oktober 2020 med titlen "Et EU med ligestilling: EU's strategiske ramme for romaernes ligestilling, integration og deltagelse" (COM(2020)0620),
- der henviser til FN's konvention om rettigheder for personer med handicap,
- der henviser til FN's konvention om barnets rettigheder,
- der henviser til konventionen om vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne, der blev vedtaget den 25. februar 1991,
- der henviser til UNESCO's konvention af 20. oktober 2005 om beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed,
- der henviser til UNESCO's konvention af 17. oktober 2003 om beskyttelse af den immaterielle kulturarv,
- der henviser til det strategiske kompas for sikkerhed og forsvar, som blev vedtaget af Rådet den 21. marts 2022,

- der henviser til Den Europæiske Revisionsrets særberetning 01/2022 af 10. januar 2022 med titlen "EU's støtte til retsstatsprincippet i Vestbalkan: Trods indsatsen er der stadig grundlæggende problemer" og Revisionsrettens særberetning nr. 09/2021 af 3. juni 2021 med titlen "Desinformation med indvirkning på EU: tacklet, men ikke tæmmet",
- der henviser til ekspertrapporten af 5. december 2019 om retsstatsspørgsmål i Bosnien-Hercegovina,
- der henviser til Venedigkommissionens udtalelse af 11. marts 2005 om den forfatningsmæssige situation i Bosnien-Hercegovina og Den Høje Repræsentants beføjelser og dens efterfølgende henstillinger vedrørende forfatningsmæssige spørgsmål i Bosnien-Hercegovina,
- der henviser til samlingen af Venedigkommissionens udtalelser og rapporter af 14. december 2020 om stabiliteten af valglovgivningen,
- der henviser til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols relevante afgørelser til fordel for sagsøgerne, heriblandt Azra Zornić⁵ og Dervo Sejdić og Jakob Finci⁶ m.fl.,
- der henviser til Mostaraftalen om afholdelse af valg i Mostar, der blev undertegnet den 17. juni 2020,
- der henviser til den politiske aftale af 12. juni 2022 om principperne for at sikre et velfungerende Bosnien-Hercegovina, der gør fremskridt på vejen mod EU,
- der henviser til Transparency Internationals korrupsionsindeks for 2022, hvor Bosnien-Hercegovina rangerer som nummer 110 ud af 180 lande,
- der henviser til den 62. rapport og til tidligere rapporter fra Den Høje Repræsentant for gennemførelsen af fredsftalen om Bosnien-Hercegovina af 2. november 2022 til FN's generalsekretær.
- der henviser til FN's Sikkerhedsråds resolution 2658 (2022) af 2. november 2022, som forlænger mandatet for EU-styrken Bosnien-Hercegovina (EUFOR) indtil den 2. november 2023,
- der henviser til mødet i Det Nordatlantiske Råd i Madrid den 29. juni 2022 og til erklæringen fra NATO-topmødet i Madrid;
- der henviser til NATO-forsvarsministrenes møde den 14.-15. februar 2023,
- der henviser til Daytonfredsaftalen, som fastlægger mandatet for Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europas (OSCE's) mission i Bosnien-Hercegovina,
- der henviser til Bosnien-Hercegovinas forfatning, ifølge hvilken der er tre officielle sprog i landet, og til forfatningen for enheden Føderationen Bosnien-Hercegovina og forfatningen for Republika Srpska-enheden,
- der henviser til sin beslutning af 9. juli 2015 om Srebrenica-mindedagen⁷,

⁵ Dom af 15. juli 2014.

⁶ Dom af 23. december 2009.

- der henviser til sin beslutning af 17. december 2015 om 20-året for Daytonfredsaftalen⁸,
  - der henviser til sin henstilling af 19. juni 2020 til Rådet, Kommissionen og næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik om Vestbalkan efter topmødet i 2020⁹,
  - der henviser til sin beslutning af 15. december 2021 om samarbejde om bekæmpelse af organiseret kriminalitet på Vestbalkan¹⁰,
  - der henviser til sin henstilling af 8. april 2022 til Rådet og næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik om EU's udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik efter den russiske angrebskrig mod Ukraine¹¹,
  - der henviser til sin henstilling af 23. november 2022 til Rådet, Kommissionen og næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik om EU's nye udvidelsesstrategi¹²,
  - der henviser til sine tidligere beslutninger om Bosnien-Hercegovina,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 54,
  - der henviser til betænkning fra Udenrigsudvalget (A9-0229/2023),
- A. der henviser til, at udvidelse er EU's mest effektive udenrigspolitiske instrument, en af EU's mest vellykkede politikker og repræsenterer en geostrategisk investering i varig fred, demokrati, velstand og stabiliteten og sikkerheden på hele kontinentet; der henviser til, at udvidelsespolitikken giver incitament og tilskynder til fremme af EU's grundlæggende værdier;
- B. der henviser til, at EU skal leve op til sine løfter, og at de politiske ledere i kandidatlandene skal udvise reel politisk vilje, når det kommer til reformprocesser; der henviser til, at gentagne udsættelser af tiltrædelsesprocessen og mangel på reel politisk vilje fra de politiske ledere i kandidatlandene i betydelig grad har mindsket dens effektivitet og borgernes støtte til tiltrædelse af EU;
- C. der henviser til, at Ruslands angrebskrig mod Ukraine har undermineret sikkerheden og stabiliteten på det europæiske kontinent, har påvist den strategiske nødvendighed af EU-integration og yderligere har understreget betydningen af tilpasning af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) i kandidatlandene; der henviser til, at den har sat gang i udvidelsen, idet den fået EU til at fremskynde længe ventede tiltag i forbindelse med landene på Vestbalkan;

---

⁷ [EUT C 265 af 11.8.2017, s. 142.](#)

⁸ [EUT C 399 af 24.11.2017, s. 176.](#)

⁹ [EUT C 362 af 8.9.2021, s. 129.](#)

¹⁰ [EUT C 251 af 30.6.2022 s. 87.](#)

¹¹ EUT C 493 af 27.12.2022 s. 136.

¹² EUT C 167 af 11.5.2023 s. 105.

- D. der henviser til, at hvert enkelt udvidelsesland bør bedømmes på grundlag af dets egne resultater med fokus på centrale reformer baseret på Københavnskriterierne om retsstatsprincippet, grundlæggende rettigheder, demokratiske standarder, et uafhængigt retsvæsen, mindretalsrettigheder og mediefrihed;
- E. der henviser til, at Vestbalkanlandenes fremtid er i Den Europæiske Union; der henviser til, at et klart flertal af befolkningen i Bosnien-Hercegovina stræber efter euro-atlantisk integration med henblik på varig fred, stabilitet, demokrati og velstand;
- F. der henviser til, at Bosnien-Hercegovina er blevet tildelt status som EU-kandidatland; der henviser til, at landets yderligere fremskridt hen imod tiltrædelse af EU afhænger af opfyldelsen af de 14 nøgleprioriteter, der er anført i Kommissionens udtalelse om dets ansøgning om EU-medlemskab; der henviser til, at Rådet har opfordret Bosnien-Hercegovinas ledere til straks at færdiggøre forfatnings- og valgreformene;
- G. der henviser til, at Bosnien-Hercegovinas fremskridt på vej mod tiltrædelse til EU forudsætter reel forsoning på grundlag af landets og dets enheders forskelligartede, multikulturelle karakter samt respekten for dets enhed, suverænitet og territoriale integritet samt for lige rettigheder og ikkeforskelsbehandling for alle dets borgere i overensstemmelse med EU's standarder og værdier;
- H. der henviser til, at landet over 25 år efter krigens afslutning stadig står over for dyb splittelse, der fremmes af politiske eliter, forsøg fra Republika Srpska-enhedens ledelse på at løsrive sig og udfordringer med hensyn til retsstatsprincippet, regeringsførelse, ansvarlighed, ytrings- og mediefrihed samt korrupsion, hvilket bidrager til, at der hvert år er tusindvis af borgere, som forlader landet; der henviser til, at forskelsbehandling i Bosnien-Hercegovina på grund af etnicitet, køn og seksuel orientering og beskyttelse af mindretals rettigheder fortsat udgør en udfordring;
- I. der henviser til, at Republika Srpskas nationalforsamling den 23. marts 2023 vedtog ændringer af Republika Srpskas straffelov, hvorved der blev genindført strafferetlige sanktioner for injurier, og at Republika Srpska-enhedens præsident Milorad Dodik bebudede planer om at indføre en lov om "udenlandske agenter";
- J. der henviser til, at EU er Bosnien-Hercegovinas vigtigste handels- og investeringspartner og landets største yder af finansiel bistand, navnlig gennem instrumentet for førtiltrædelsesbistand (IPA III) såvel som den økonomiske investeringsplan for Vestbalkan og makrofinansiel bistand;
- K. der henviser til, at aktører, der er ansvarlige for ondsindet udenlandsk direkte og indirekte indblanding og desinformation, har til formål at skabe splid, vold og interetniske spændinger samt at destabilisere Bosnien-Hercegovina og hele det vestlige Balkan, navnlig i forbindelse med Ruslands angrebskrig mod Ukraine; der henviser til, at disse foranstaltninger har til formål at fremstille EU som en upålidelig og uengageret partner for Vestbalkan;

Engagement i EU-medlemskab

1. glæder sig over Det Europæiske Råds beslutning om at give Bosnien-Hercegovina status som kandidatland på baggrund af en ændret geopolitisk virkelighed, under

forudsætning af at der tages en række skridt til at styrke landets parathed til at deltage i tiltrædelsesforhandlinger; giver endnu engang udtryk for sin klare støtte til Bosnien-Hercegovinas EU-integration, der er baseret på enhed, suverænitet og territorial integritet;

2. anerkender betydningen af landene på Vestbalkan i EU's udvidelsespolitik og opfordrer indtrængende EU til at sætte skub i processen for Bosnien-Hercegovinas tiltrædelse på grundlag af landets egne resultater;
3. støtter den hurtige gennemførelse af resultaterne af parlamentsvalget, som fandt sted i oktober 2022, udnævnelsen af en ny regering på statsniveau, underskrivelsen af et koalitionsprogram og genoptagelsen af den politiske beslutningstagning; glæder sig over udnævnelsen af præsidenten og de to vicepræsidenter for Føderationen Bosnien-Hercegovina og regeringsdannelser i Føderationen Bosnien-Hercegovina og dens kantoner; beklager de politiske blokeringer, der forhindrede gennemførelsen, og som indenlandske aktører burde have fjernet; noterer sig, at den højtstående repræsentant har grebet ind for at bryde det politiske dødvande; understreger betydningen af at have myndigheder på alle niveauer, der kan bidrage til arbejdet med de reformprocesser, der er nødvendige for at gøre fremskridt på vejen mod EU;
4. tilskynder alle politiske myndigheder til at udnytte momentum til på meningsfuld vis at gøre fremskridt med gennemførelsen af de 14 nøgleprioriteter i overensstemmelse med alle borgeres forhåbninger, samtidig med at institutionernes ansvarlighed og processens kvalitet og gennemsigtighed respekteres; beklager det langsomme tempo, der siden 2019 har været kendetegnende for gennemførelsen; opfordrer indtrængende alle politiske aktører til at sætte en stopper for, afstå fra og overvinde institutionelle blokeringer, der forsinker vigtige beslutningsprocesser, i den hensigt at undgå at glide tilbage til obstruerende politikker og nationalistisk retorik og til at udvise engagement, prioritere og gøre betydelige fremskridt med de nødvendige EU-relaterede reformer ved at arbejde videre med de skridt, der er skitseret i Kommissionens henstilling og den politiske aftale fra Bruxelles af 12. juni 2022 om principper for sikring af et velfungerende Bosnien-Hercegovina;
5. understreger, at Bosnien-Hercegovinas vej mod EU-tiltrædelse skal forankres i velfungerende demokratiske institutioner, retsstatsprincippet, god regeringsførelse, bekæmpelse af korrupcion og organiseret kriminalitet, respekt for grundlæggende rettigheder og lighed samt ikkeforskelsbehandling for alle borgere;
6. opfordrer til konsekvent landsdækkende samordning, harmonisering og tilpasning til og integration af EU-standarder på tværs af politikområder samt til bedre planlægning og overvågning af reformer gennem politisk og teknisk koordinering, herunder ved at indføre et nationalt program, så Bosnien-Hercegovinas kompetente myndigheder uden yderligere forsinkelse kan vedtage EU-retten;
7. opfordrer Kommissionen og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) til fortsat at yde finansiel og teknisk støtte til Bosnien-Hercegovinas EU-integration på grundlag af fortjeneste og streng konditionalitet, til at fremme og opfordre til ansvarlighed, gennemsigtighed og inklusivitet i reformprocesserne, til at offentliggøre detaljerede forklaringer og målekriterier for de 14 nøgleprioriteter for at

øge borgernes bevidsthed om fordelene ved EU-integration og til at styrke overvågningskapaciteten i Bosnien-Hercegovina; opfordrer til, at de på en koordineret måde samarbejder med myndighederne i Bosnien-Hercegovina, så der kan skabes grobund for de forhold, der bidrager til at fremme EU-integrationen, samt med relevante partnere; glæder sig i den forbindelse over det første møde i det politiske forum på højt plan i Bosnien-Hercegovina, der blev afholdt i Sarajevo den 17. maj 2023;

8. minder om sine betænkeligheder ved påstandene om den rolle, som kommissæren med ansvar for naboskab og udvidelse spiller; minder om kommissærernes forpligtelser med hensyn til integritet, diskretion og uafhængighed i overensstemmelse med adfærdskodeksen for medlemmer af Kommissionen; opfordrer atter indtrængende Kommissionen til at indlede en uafhængig og uvildig undersøgelse af, hvorvidt den adfærd, som kommissæren med ansvar for naboskabspolitik og udvidelse indlader sig på, og de politikker, han fremmer, udgør en overtrædelse af adfærdskodeksen for medlemmer af Kommissionen og af kommissærens forpligtelser i henhold til traktaterne;
9. bekræfter på ny sin støtte til mandaterne for Den Høje Repræsentants Kontor (OHR) for så vidt angår de civile aspekter, navnlig med hensyn til at styrke stabiliteten og de demokratiske processer i Bosnien-Hercegovina, og for EUFOR Operation Althea for så vidt angår de militære aspekter, når det kommer til at føre tilsyn med gennemførelsen af Daytonfredsaftalen, indtil landet har opfyldt "5+2-dagsordenen", og dens internationale tilsyn ophører;
10. opfordrer Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten til at samarbejde positivt med og basere sig på Den Høje Repræsentants Kontor og EUFOR Althea med det formål at opretholde stabiliteten i Bosnien-Hercegovina og derved fremme indsatsen for EU-tiltrædelse; opfordrer EU-medlemsstaterne til at støtte dette samarbejde og omgående reagere på de udfordringer for Unionens sikkerhed, som Rusland udgør, de øgede spændinger i Bosnien-Hercegovina og de trusler og løsrivelsestiltag, der undergraver Daytonfredsaftalen;
11. bifalder forlængelsen af EUFOR Altheas mandat frem til november 2023; minder om, at denne mission stadig spiller en grundlæggende rolle for Bosnien-Hercegovinas sikkerhed og stabilitet, herunder med hensyn til at støtte rydningen af de områder, hvor der er landminer; glæder sig i den forbindelse over den overvågning og kontrol, som missionen fører med destruktions af overskydende ammunition og våben; opfordrer EU og dets internationale partnere til at sikre EUFOR Altheas fortsatte tilstedeværelse, at den får sit mandat fornyet i fremtiden og dens kapaciteter styrket, hvilket vil gøre den mere egnet til operationelle behov, også i tilfælde med pludselige trusler og i situationer, hvor der er behov for at reagere med kort varsel; opfordrer til, at man overvejer at indsætte personel og yderligere kapaciteter, der kan styrke EUFOR Altheas arbejde i Brčko-distriktet;
12. glæder sig over OSCE's aktiviteter i Bosnien-Hercegovina, bl.a. dens engagement med hensyn til våbenkontrol, reformen af sikkerhedssektoren, efterforskning af krigsforbrydelser og i bekæmpelsen af menneskesmugling; fremhæver dens aktiviteter vedrørende ligestilling mellem kønnene og dens støtte til god regeringsførelse og mediereformer, civilsamfundet, menneskerettighedsinitiativer og konfliktforebyggelse;

anerkender Bosnien-Hercegovinas dialog med OSCE for at fremme stabilitet og forsoning;

13. roser Bosnien-Hercegovinas øgede tilpasning til EU's FUSP; opfordrer i den henseende indtrængende til løbende forbedringer og fuld tilpasning og til at undgå uoverensstemmelser i udenrigspolitiske holdninger; opfordrer kraftigt alle aktører til utvetydigt at fordømme Ruslands storstilede invasion af Ukraine og sikre, at der sker en effektiv gennemførelse af alle målrettede sanktioner, der følger af tilpasningen til FUSP, navnlig mod Rusland og Belarus;
14. glæder sig over Bosnien-Hercegovinas stemme til fordel for de relevante resolutioner, der er vedtaget af FN's Generalforsamling, og suspenderingen af Rusland fra Menneskerettighedsrådet; beklager imidlertid den prorussiske holdning hos RS-enhedens ledelse og tildelingen af en udmærkelse til Vladimir Putin; fordømmer på det kraftigste det besøg, som Milorad Dodik og Nenad Stevandić, leder af Republika Srpskas nationalforsamling, aflagde i Moskva den 23. og 24. maj 2023, og deres møder med Vladimir Putin og andre russiske politiske aktører på højt plan; afviser på det kraftigste de erklæringer og den retorik, der kom til udtryk i forbindelse med dette besøg, og er fortsat alvorligt bekymret over de sikkerhedsmæssige konsekvenser af forbindelserne med højtstående russiske embedsmænd; fordømmer de møder, der er blevet afholdt med højtstående iranske politiske aktører, og undladelsen af at stemme i FN's afstemninger om Iran i en sammenhæng med alvorlige krænkelse af menneskerettighederne i dette land såvel som enhedens levering af droner til Rusland i forbindelse med krigen i Ukraine; opfordrer Bosnien-Hercegovina til at tage troværdig afstand fra antidemokratiske regimer;
15. støtter kraftigt Bosnien-Hercegovinas vedvarende forhåbninger om euro-atlantisk integration og NATO-medlemskab og opfordrer alle politiske aktører til at skride til handling med konkrete politiske tiltag; bifalder, at Bosnien-Hercegovinas forsvarsminister deltog i NATO's 2022-topmøde i Madrid, at NATO viste vilje til at øge den skræddersyede støtte til Bosnien-Hercegovina til at opbygge integritet og modstandsdygtighed, udvikle kapaciteter og opretholde den politiske uafhængighed, og glæder sig over dens hjælpepakke til Bosnien-Hercegovina; glæder sig endvidere over Rådets afgørelse om en bistandsforanstaltning under den europæiske fredsfacilitet på 10 mio. EUR til fordel for Bosnien-Hercegovinas væbnede styrker og samarbejds- og uddannelsesaftalen for 2023 mellem Bosnien-Hercegovinas væbnede styrker og EUFOR; opfordrer Bosnien-Hercegovina til at arbejde hen imod dannelsen af multietniske enheder i sine væbnede styrker;
16. fordømmer i de kraftigste vendinger den tilbagevendende opildnende retorik fra ledelsen af RS-enheden og den separatistiske lovgivning og politik, som de står inde for, herunder fejringen af den såkaldte "RS-dag" og andre begivenheder, der skaber spændinger, samt afvisningen af at gennemføre afgørelserne fra Bosnien-Hercegovinas forfatningsdomstol; fordømmer tilstedeværelsen af højtstående serbiske regeringseksponenter i anledning af den forfatningsstridige "RS-dag"; understreger, at sådanne handlinger destabiliserer Bosnien-Hercegovina, undergraver Daytonfredsaftalen, er i modstrid med Bosnien-Hercegovinas EU-perspektiv og bringer adgangen til EU-finansiering i fare; tager i den forbindelse stærkt afstand fra RS-

enhedens regerings beslutning om at afbryde de diplomatiske forbindelser med officielle repræsentanter for Det Forenede Kongerige og De Forenede Stater;

17. opfordrer indtrængende de relevante institutioner internationalt set og på EU-plan om nøje at overvåge politistyrkernes udvikling i RS-enheden med særligt fokus på den mulige udvikling af paramilitære eller militære funktioner, som kan skabe yderligere spændinger, true sikkerheden og stabiliteten i Bosnien-Hercegovina og være uforenelig med Daytonfredsaftalen;
18. fordømmer på det kraftigste den fælles erklæring fra det regerende flertal i RS-enheden om beskyttelse af statens ejendom og RS-enhedens forfatningsmæssige status, hvori det opfordres til, at der oprettes en særlig enhed, der skal overvåge skillelinjen mellem enhederne;
19. opfordrer endnu engang til, at destabiliserende politiske aktører i Bosnien-Hercegovina pålægges målrettede sanktioner, herunder dem, der truer landets suverænitet og territoriale integritet, navnlig Milorad Dodik, samt andre højtstående embedsmænd i Republika Srpska og embedsmænd fra tredjelande, der yder politisk og materiel støtte til separatistiske politikker; opfordrer alle medlemsstaterne til at sikre, at sådanne sanktioner kan vedtages af Rådet; minder om, at EU's rammer for restriktive foranstaltninger med henblik på situationen i Bosnien-Hercegovina gælder indtil den 31. marts 2024;
20. fordømmer al ondsindet udenlandsk indblanding, desinformationskampagner og forsøg på destabilisering fra internationale og regionale aktørers side i Bosnien-Hercegovina, navnlig Ruslands fortsatte destabilisering af Vestbalkan; er fortsat stærkt bekymret over de fremtrædende forbindelser, besøg og møder mellem RS-enhedens ledelse og højtstående politiske personer og højtstående embedsmænd i Rusland, Wagnergruppens mulige tilstedeværelse og aktiviteter i landet samt russiske propagandahistorier, som spredes af udenlandske og indenlandske aktører, herunder de historier, der fremstiller EU som en upålidelig og uengageret partner;
21. opfordrer alle lande i regionen til at forpligte sig til Bosnien-Hercegovinas stabilitet og territoriale integritet, til at fordømme anvendelsen af provokerende retorik og til på en konstruktiv måde at bidrage til Bosnien-Hercegovinas fremskridt hen imod tiltrædelse af EU;
22. opfordrer Kommissionen, EU-Udenrigstjenesten, EU-delegationen i Bosnien-Hercegovina og myndighederne i Bosnien-Hercegovina til at intensivere indsatsen for at fremhæve fordelene ved tættere integration og til at investere i kommunikationskampagner, der kan modvirke udenlandsk indflydelse og ondsindede budskaber, herunder gennem evidensbaserede reaktioner på sådanne trusler, og ved at udvide StratComs overvågning til også at have fokus på grænseoverskridende desinformationstrusler; henstiller til, at der indledes en dialog med civilsamfundet på Vestbalkan og den private sektor med det formål at samordne indsatsen mod desinformation på regionalt plan og med inddragelse af lokal ekspertise; glæder sig over den kampagne, som EU-kontoret i Bosnien-Hercegovina har iværksat for at tilskynde til fremskridt inden for EU's integration, og som har titlen "Progress is within reach" (Fremskridt er inden for rækkevidde);

23. opfordrer EU til at øge samarbejdet med partnerne på Vestbalkan for at styrke den demokratiske modstandsdygtighed og bekæmpe hybride trusler, herunder cybersikkerhed, og beskytte kritisk infrastruktur og fødevare- og energisikringen; minder om, at Rådet i det strategiske kompas erkendte, at sikkerhed og stabilitet på Vestbalkan stadig ikke er givet, og at der er risiko for potentielle afsmittende virkninger af den aktuelle forværring af situationen for europæisk sikkerhed;
24. understreger, at retsstatsprincippet, god regeringsførelse, bekæmpelse af korrupsion og organiseret kriminalitet, pluralisme, støtte til frie og uafhængige medier, grundlæggende rettigheder og tilpasning til FUSP skal integreres i EU's IPA III-finansiering, som skal være baseret på streng konditionalitet og skal afstemmes eller endog suspenderes i tilfælde af betydelig tilbagegang eller vedvarende mangel på fremskridt på disse områder, hvilket fremgår af IPA III-forordningen, og at dette skal sikres gennem et omfattende og grundigt tilsyn fra Kommissionens side; opfordrer endnu engang Kommissionen til at udarbejde retningslinjer for anvendelsen af konditionalitet og gennemføre anbefalingerne i Revisionsrettens særberetning nr. 01/2022;
25. minder om, at EU's finansiering af projekter inden for rammerne af Republika Srpska-enheden skal forblive indefrosset, indtil der sker en vending i det demokratiske tilbagefald i enheden, og indtil der er fuld overensstemmelse med FUSP, navnlig med hensyn til gennemførelsen af restriktive foranstaltninger; opfordrer Kommissionen til at indhente en udtalelse fra medlemsstaterne og Europa-Parlamentet, inden den genoptager tilvejebringelsen af midler til RS-enheden;
26. opfordrer til, at der sker forbedringer i hele landet, når det kommer til udnyttelsen af midler, herunder i de lokale og regionale forvaltninger; opfordrer indtrængende Bosnien-Hercegovina til at indføre effektive landsdækkende ordninger for finansiel forvaltning, kontrol og revision af EU-midler; opfordrer i den forbindelse til, at der ydes den nødvendige tekniske og finansielle bistand til Bosnien-Hercegovina; understreger, at det er i EU's sikkerhedsmæssige interesser og dets ansvar at garantere, at EU-midler ikke bidrager til at styrke klientelistiske netværk eller korrupsion;
27. opfordrer EU og landene på Vestbalkan til at fastlægge en ramme for et effektivt samarbejde mellem Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO) og tiltrædelseslandene med henblik på at sikre, at EPPO effektivt kan udøve sine beføjelser på området for anvendelsen af EU-midler i Bosnien-Hercegovina; tilskynder landene på Vestbalkan til hurtigt at indgå bilaterale samarbejdsaftaler med EPPO;
28. glæder sig over nedsættelsen af arbejdsgrupper i Folketingsforsamlingen i Bosnien-Hercegovinas parlamentariske forsamling; opfordrer Bosnien-Hercegovina til at forny sit engagement i EU's politiske dialog ved uden omsvøb at indgå i et regelmæssigt interparlamentarisk samarbejde gennem Det Parlamentariske Stabiliserings- og Associeringsudvalg (SAPC), hvilket vil bidrage til opfyldelsen af de 14 nøgleprioriteter; glæder sig over den kendsgerning, at der er opnået enighed om forretningsordenen for Det Parlamentariske Stabiliserings- og Associeringsudvalg EU-Bosnien-Hercegovina;
29. glæder sig over Bosnien-Hercegovinas deltagelse i det indledende topmøde og det andet topmøde i det europæiske politiske fællesskab, men understreger, at dette ellers positive initiativ ikke bør være et alternativ til EU-integration;

Demokrati og retsstat

30. gentager, at retsstatsprincippet og den institutionelle integritet spiller en central rolle; minder om behovet for harmoniserede, meritbaserede standarder, når det kommer til embedsværket på alle Bosnien-Hercegovinas forvaltningsniveauer, hvilket fremmer en professionel, strømlinet, afpolitiseret og ansvarlig offentlig forvaltning, som kan levere tjenester til borgerne i Bosnien-Hercegovina; opfordrer de politiske aktører i Bosnien-Hercegovina til at bakke op om og etablere et velfungerende koordineringsorgan, der kan lede reformen af den offentlige forvaltning; glæder sig over, at der er gjort fremskridt med at udnævne chefer for vigtige statslige organer;
31. glæder sig over den kendsgerning, at valget i oktober 2022 generelt var velorganiseret og konkurrencepræget, og at de grundlæggende forenings-, forsamlings- og ytringsfriheder blev respekteret under kampagnen; beklager imidlertid, at valget fandt sted på baggrund af stagnerende reformer, splittende retorik, påstande om politiske og finansielle hindringer, beskyldninger om udveksling af poster mellem politiske partier i valgkomitéen samt andre uregelmæssigheder, som blev indberettet til observatører, herunder sager, hvor projekter inden for områderne for social velfærd, udvikling og offentlig infrastruktur blev iværksat af siddende præsidenter eller regeringer i valgperioden; opfordrer indtrængende myndighederne til at træffe passende foranstaltninger, der i fremtiden kan forebygge problemer med og misbrug af offentlige midler, og som kan afhjælpe manglen på gennemsigtighed og ansvarlighed i forbindelse med kampagnefinansiering; udtrykker bekymring over de betragtelige offentlige midler, der bruges i et forsøg på at påvirke vælgerne;
32. noterer sig de ændringer, som Den Høje Repræsentant har indført i Føderationen Bosnien-Hercegovinas valglov og forfatning med henblik på at løse en række funktionsproblemer; udtrykker imidlertid bekymring over timingen, gennemsigtigheden og manglen på høringer i forbindelse med disse processer; opfordrer Den Høje Repræsentants Kontor til at handle i overensstemmelse med sit mandat og til at forhindre, at politiske eller etniske splittelser og spændinger i landet og i regionen som helhed forværres, og minder om, at Bonnbeføjelserne bør anvendes som en sidste udvej;
33. beklager de politiske aktørers manglende evne til at bringe forfatningen og valgsystemet i overensstemmelse med den europæiske menneskerettighedskonvention og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols domme (i sagerne om Sejdić-Finci, Zornić, Pilav og Šlaku); beklager også, at afgørelser fra Bosnien-Hercegovinas forfatningsdomstol stadig ikke er blevet gennemført, hvilket hindrer lige politiske rettigheder for alle borgere; opfordrer alle beslutningstagere til at nå til enighed om en aftale, der er i overensstemmelse med de domme, der er afsagt af internationale og nationale domstole, samt den politiske aftale fra Bruxelles af 12. juni 2022; støtter gennemsigtige og inklusive reformer understøttet af omfattende høringer og offentlig dialog med inddragelse af civilsamfundet, som vil muliggøre en bæredygtig omstilling af Daytonfredsaftalen i overensstemmelse med europæiske standarder og principper, overvinde splittelse og sikre lighed og ikkeforskelsbehandling af alle borgere og tilstrækkelig forskelligartet politisk repræsentation på alle forvaltningsniveauer i overensstemmelse med EU's værdier og principper og fremskridt på vejen mod EU;

34. understreger sin respekt for arven fra Daytonfredsaftalen og minder om, at den havde til formål at bringe krigen til ophør og sikre freden; noterer sig begrebet "konstituerende folk", men understreger, at dette begreb på ingen måde bør føre til forskelsbehandling af andre borgere eller indebære yderligere rettigheder for personer, der identificerer sig med en af disse grupper i forhold til andre borgere i Bosnien-Hercegovina; fordømmer udtalelser og forslag, der har til formål at undergrave Bosnien-Hercegovinas status som stat og forfatningsmæssige værdier, og minder om, at Bosnien-Hercegovina er nødt til at afhjælpe mangler i sine forfatningsmæssige rammer og bringe dem i overensstemmelse med europæiske standarder og principper;
35. opfordrer Bosnien-Hercegovina til at harmonisere reglerne for registrering af partier og til at sikre gennemsigtighed, når det kommer til finansieringen af politiske partier, i tråd med internationale standarder og anbefalinger fra relevante internationale organer; anerkender de skridt, som Den centrale valgkommission har taget, og opfordrer til, at dens kapacitet styrkes på linje med dens retlige procedurer; fordømmer på det kraftigste alle former for intimidering og trusler fra visse politiske aktører i Bosnien-Hercegovina mod medlemmerne af Den centrale valgkommission og opfordrer Bosnien-Hercegovinas myndigheder og EU-delegationen til at yde støtte til medlemmerne af Den centrale valgkommission i tilfælde af trusler; bifalder Den Høje Repræsentants Kontors indgreb af 7. juni 2022 med henblik på at øge valgprocessens integritet og styrke den centrale valgkommissions rolle, da hverken den tværinstitutionelle arbejdsgruppe om en valgreform eller Bosnien-Hercegovinas parlament har formået at gøre dette;
36. opfordrer kraftigt til, at der tages initiativer til at fremme den demokratiske proces, demokratiske institutioner og retsstatsprincippet i landet såsom EU-pilotprojektet for indførelse af et elektronisk system til identifikation af vælgere og hurtigere formidling af valgresultater;
37. opfordrer til, at der hurtigt træffes foranstaltninger til at styrke retsvæsenets integritet, uafhængighed og professionalisme på grundlag af de 14 hovedprioriteter og anbefalingerne i Priebe-rapporten, bl.a. ved hjælp af yderligere sikkerhedsforanstaltninger og konsekvent anvendelse af objektive regler og kriterier for tildeling af sager, udnævnelse, disciplinært ansvar, karrieremuligheder, interessekonflikter og kontrol af dommeres og anklageres aktiver med henblik på at genoprette offentlighedens tillid; opfordrer til, at der sættes en stopper for selektiv retfærdighed, sagspukler, korruption, manglende gennemsigtighed og dårligt tilsyn, som underminerer borgernes fulde udøvelse af deres rettigheder; udtrykker sin bekymring over rapporter om politisk pres og uregelmæssigheder i forbindelse med udvælgelsen af højtplacerede dommere og anklagere;
38. gentager sin opfordring til myndighederne i Bosnien-Hercegovina om at vedtage ændringer vedrørende integritet, en ny lov om det høje domstols- og anklageråd og en ny lov om domstole i tråd med europæiske standarder; glæder sig derfor over Rådets godkendelse af lovforslaget om ændringer af loven om det høje domstols- og anklageråd og opfordrer Bosnien-Hercegovinas parlamentariske forsamling til at godkende det; opfordrer myndighederne til at give journalister adgang til retssager og opfordrer domstolene til at offentliggøre deres afgørelser online og reagere rettidigt på anmodninger om informationsfrihed;

39. modsætter sig på det kraftigste ethvert forsøg på at oprette særskilte institutioner på enhedsplan, som undergraver den forfatningsmæssige orden og retsordenen; fordømmer i denne forbindelse genvedtagelse af RS-enhedens lov om fast ejendom, der anvendes til offentlige myndigheders funktion, som tidligere blev annulleret af forfatningsdomstolen og to gange suspenderet af den højtstående repræsentant; noterer sig med tilfredshed OHR's afgørelse og gentager opfordringen til at tilpasse enhedslovgivningen til forfatningsdomstolens afgørelser; opfordrer RS-enheden til øjeblikkeligt at annullere og ophæve de love, hvori der gøres krav på statslig ejendom, og straks at ophøre med at omregistrere statsaktiver som RS-ejendom; fordømmer på det kraftigste den afstemning i RS-enhedens nationalforsamling, der sigtede mod at oprette et særskilt højt domstols- og anklageråd, samt forsamlingens konklusionerne i denne forbindelse, der anfægter Bosnien-Hercegovinas forfatningsdomstols arbejde, opfordrer til, at dens endelige og bindende afgørelser ikke respekteres, og til blokering af dens arbejde samt opfordrer en dommer ved forfatningsdomstolen til at træde tilbage;
40. udtrykker sin dybe bekymring over de manglende fremskridt med hensyn til at forhindre udbredt korruption og over de stigende tegn på politisk korruption, politisk indblanding og obstruktion samt pres og intimidering; efterlyser gennemsigtig brug af EU's finansielle bistand; påpeger endnu en gang behovet for at efterforske politiske og administrative forbindelser til organiseret kriminalitet; beklager manglen på endelige domme i sager om korruption på højt niveau, som risikerer at fremme en straffrihedskultur; opfordrer indtrængende myndighederne til at gennemføre straffesager uden unødigt ophold og til at intensivere deres bestræbelser på at sikre effektiv retsforfølgning og afslutning af højt profilerede korruptionssager;
41. opfordrer indtrængende Bosnien-Hercegovina til at vedtage love om interessekonflikter og en antikorrupsionsstrategi og håndhæve bestemmelser om interessekonflikter og lobbyvirksomhed på alle administrative niveauer og samtidig sikre en stærkere beskyttelse af whistleblowere i tråd med EU's standarder samt sikre, at uafhængige institutioner gennemfører eksisterende love;
42. efterlyser øgede ressourcer og kompetencer til korruptionsbekæmpelsesstrukturer, herunder deres aktive inddragelse i håndteringen af henstillingerne fra Sammenslutningen af Stater mod Korruption (Greco) samt vedtagelsen af integritetsplaner for disse strukturer; påpeger merværdien af et effektivt landsdækkende og europæisk samarbejde blandt de retshåndhavende myndigheder i bekæmpelsen af korruption og organiseret kriminalitet;
43. glæder sig over udnævnelsen af en national koordinator for den europæiske tværfaglige platform mod kriminalitetstrusler og forventer, at Bosnien-Hercegovinas samarbejde med Europol og Eurojust er fuldt funktionelt; glæder sig i den forbindelse over undertegnelsen af et regelsæt for driften af det nationale/fælles kontaktpunkt for samarbejde med Europol; opfordrer til garantier mod politisk indblanding i politiarbejdet;
44. opfordrer indtrængende Bosnien-Hercegovina til at tilpasse sin lovgivning og tage skridt til bekæmpelse af hvidvaskning af penge og af finansiering af terrorisme;

45. noterer sig med tilfredshed de skridt, der er taget for at styrke tilpasningen af lovgivningen om offentlige udbud til gældende EU-ret samt kontoret for offentlige indkøbs vedtagelse af en plan for integritet og bekæmpelse af korruption; gentager, at der er behov for gennemsigtighed, konkurrence og ligebehandling i de offentlige indkøbsprocesser samt for at mindske misbruget af offentlige midler; er fortsat bekymret over sektorens sårbarheder over for korruption og uregelmæssigheder og efterlyser en udbudslovgivning, der på tilstrækkelig og hensigtsmæssig vis tager hånd om dem; opfordrer derfor til forbedringer, herunder gennem stærkere overvågnings-, forvaltnings- og støttekapaciteter; opfordrer til en mere robust og effektiv lovgivning om anvendelsen af naturressourcer og til større gennemsigtighed og integritet, navnlig på koncessionsområdet, særligt med hensyn til flere store projekter med kinesiske og ungarske virksomheder;

Forsoning, regionalt samarbejde og gode forbindelser mellem nabolande

46. bekræfter på ny vigtigheden af ægte forsoning, samarbejde og fredelig sameksistens i Bosnien-Hercegovina og opfordrer alle myndigheder til aktivt at fremme og sikre adgang til sandhed, retfærdighed og ikke-selektiv erstatning; glæder sig over initiativer på lokalt plan, der mindes de civile krigsofre, færdiggørelsen af monumentet i Brčko-distriktet og OHR's beslutning om at ændre loven om Center for Srebrenica-Potočari-mindesmærket og kirkegården for ofrene for folkedrabet i 1995 med henblik på at fremme mindecentrets arbejde;
47. opfordrer de politiske og religiøse ledere i Bosnien-Hercegovina til at arbejde hen imod at fremme enhed, inklusivitet, forsoning og fred; fordømmer enhver form for opildnende retorik og krigsmageri, der giver næring til spændinger og splittelser i Bosnien-Hercegovinas samfund;
48. udtrykker sin fulde solidaritet med alle, der har oplevet krigsforbrydelser, forbrydelser mod menneskeheden, folkedrab, etnisk udrensning, fordrivelse, forsvinden, drab, tortur og seksuelle overfald, og med deres familier; fordømmer på det kraftigste al historisk revisionisme, herunder benægtelse af folkedrab, forherligelse af krigsforbrydelser og krigsforbrydere og anfægtelse af etablerede fakta og domstolsafgørelser, navnlig når den udtrykkes af politiske ledere, samt hærværket mod mindesmærker; understreger, at sådanne handlinger og en sådan retorik er uacceptable og i strid med EU's værdier; opfordrer til, at sådanne tilfælde retsforfølges effektivt; beklager, at der ikke er indledt nogen straffesager, og at ingen gerningsmand er blevet retsforfulgt som følge af de ændringer af straffeloven, som den tidligere højtstående repræsentant Valentin Inzko indførte i 2021, og som kriminaliserer disse handlinger;
49. fordømmer navnlig RS-enhedens sikkerhedsstyrkers forbud mod en march til minde om ofrene for massakren i Prijedor; fordømmer på det kraftigste de voldelige overfald den 25. marts 2023 på to personer, der vendte hjem til Višegrad, og opfordrer indtrængende Republika Srpskas myndigheder til at efterforske disse sager og holde gerningsmændene ansvarlige;
50. noterer sig med tilfredshed, at efterslæbet af sager om krigsforbrydelser er ved at blive indhentet, men beklager, at det stadigvæk går langsomt og dermed hindrer det strategiske mål om at løse alle sager; opfordrer derfor til, at straffesager i

krigsforbrydelsessager fremskyndes; noterer sig de fortsatte begrænsninger i det regionale juridiske samarbejde i denne forbindelse; er også bekymret over, at nogle krigsforbrydere, der er dømt ved Bosnien-Hercegovinas domstole, unddrager sig retfærdighed på grund af dobbelt statsborgerskab og bopæl i andre stater;

51. opfordrer myndighederne til at sikre gennemførelsen af den reviderede nationale strategi for retsforfølgelse af krigsforbrydelser, navnlig gennem en hensigtsmæssig fordeling af sager mellem anklagemyndigheder, så de mest komplekse sager prioriteres på statsligt niveau; opfordrer myndighederne til at vedtage en ny strategi for perioden efter 2023;
52. opfordrer til en harmonisering af lovgivningen med det formål at sikre en bred vifte af rettigheder for civile krigsofre; noterer sig med tilfredshed vedtagelsen af lovgivning om beskyttelse af civile krigsofre i Brčko-distriktet og i Føderationen Bosnien-Hercegovina, der både anerkender og foreskriver børns rettigheder; opfordrer indtrængende RS-enheden til at vedtage lovgivning i denne henseende;
53. opfordrer de statslige myndigheder til at vedtage en lov om ofre for tortur under krigen; opfordrer til at støtte Bosnien-Hercegovinas udveksling af erfaringer og praksis med hensyn til at hjælpe ofre for seksuel vold under krigen med aktører, der nu arbejder med overlevende ofre for seksuel vold i den ulovlige, uprovokerede og uberettigede russiske aggressionskrig i Ukraine;
54. efterlyser en yderligere indsats i spørgsmålet om forsvundne personer, herunder gennemførelse af den relevante lovgivning og oprettelse af en fond, der støtter deres familier; opfordrer myndighederne i hele regionen til at intensivere samarbejdet og informationsudvekslingen;
55. understreger, at der er sket utilstrækkelige fremskridt med hensyn til gennemførelsen af Daytonfredsaftalens bilag VII om flygtninge, internt fordrevne og hjemvendende personer; gentager sin opfordring til yderligere foranstaltninger og konkrete programmer om bæredygtig tilbagevenden, adgang til sundhedspleje og beskæftigelse, social beskyttelse og uddannelse og fuld respekt for deres rettigheder;
56. glæder sig over Bosnien-Hercegovinas fortsatte aktive deltagelse i det regionale samarbejde; understreger betydningen af regionalt samarbejde for at fremme stabilitet, velstand og integration; understreger betydningen af inklusive regionale initiativer såsom det fælles regionale marked samt allerede eksisterende initiativer såsom det adriatisk-joniske initiativ, det centraleuropæiske initiativ (CEI), EUSAIR og Berlinprocessen, og opfordrer til synergier mellem dem;
57. glæder sig over de nylige aftaler inden for rammerne af Berlinprocessen vedrørende retten til at færdes frit med identitetskort, anerkendelse af kvalifikationer fra videregående uddannelser og anerkendelse af professionelle kvalifikationer for læger, tandlæger og arkitekter og opfordrer til en hurtig ratificering af dem; opfordrer indtrængende Bosnien-Hercegovina til at styrke sit samarbejde med nabolandene og til hurtigt at muliggøre visumfri rejse mellem Bosnien-Hercegovina og Kosovo;
58. glæder sig over den fælles erklæring fra EU og Vestbalkan om roamingtakster; opfordrer i denne forbindelse myndighederne, de private aktører og alle interessenter til at lette opfyldelsen af de aftalte mål med henblik på at opnå en væsentlig reduktion af

roamingtaksterne for data pr. 1. oktober 2023 og yderligere nedsættelser, der fører til priser, der ligger tæt på hjemmemarkedspriserne senest i 2027;

59. glæder sig over Ministerrådets forberedelser til det digitale topmøde på Vestbalkan, som vil blive afholdt i Sarajevo den 2. oktober 2023;

Grundlæggende frihedsrettigheder og menneskerettigheder

60. understreger den afgørende rolle, som uafhængige medier spiller med hensyn til at videregive nøjagtig, rettidig og gennemsigtig information; fordømmer på det kraftigste angreb og trusler, smædekampagner, fornærmelser, intimidering og strategiske retssager mod offentligt engagement (SLAPP) mod journalister og mediefolk, bl.a. fra politikere og offentlige personer side, herunder de nylige angreb på journalisterne Aleksandar Trifunović og Nikola Morača, og fra private virksomheders side; insisterer på passende, systematisk og effektiv retslig opfølgning og beskyttelse af journalister, herunder gennem et særligt lag af beskyttelse i straffeloven og forbedrede kapaciteter hos anklagere og dommere; understreger vigtigheden af at sikre gennemsigtigheden i medieejerskab og finansiel bæredygtighed af den offentlige radio- og tv-virksomhed; opfordrer EU til at øge sin økonomiske og tekniske støtte til kvalitetsmedier og journalistisk uddannelse, navnlig til undersøgende og uafhængige medier;
61. er dybt bekymret over indførelsen og den parlamentariske behandling af ændringer til RS enhedens straffelov med genindførelse af strafferetlige sanktioner for injurier; opfordrer indtrængende RS-enheden til at trække ændringerne tilbage og sikre fuld beskyttelse af ytringsfriheden og mediefriheden;
62. fremhæver vigtigheden af at sikre passende repræsentation af mindretal og sårbare grupper i de offentlige medier samt af mediepluralisme, repræsentation af alle samfund og kulturer og tilgængelighed af indhold på alle officielle sprog;
63. glæder sig over, at filmen "Quo Vadis, Aida?" modtog Europa-Parlamentets og Det Europæiske Filmakademis LUX-publikumsfilmpriis 2022; er imidlertid bekymret over, at den offentlige radio- og tv-udbyder i RS har nægtet at vise denne film om folkekræbet i Srebrenica; fordømmer, at visse kommuner i RS har ydet offentlig finansiering til den propagandistiske revisionistiske film "Republika Srpska: The Struggle for Freedom";
64. fordømmer alle former for forskelsbehandling, segregering, vold og hadefuld tale mod kvinder, mindretal, herunder etniske mindretal, LGBTIQ+-personer, personer med handicap, flygtninge, fordrevne og personer på flugt, og opfordrer Bosnien-Hercegovina til at sikre deres beskyttelse og grundlæggende frihedsrettigheder; opfordrer indtrængende til, at der straks gennemføres effektiv adgang til retsmidler og retsforfølgelse i sådanne sager; opfordrer Bosnien-Hercegovina til at beskytte og fremme alle mindretals landsdækkende rettigheder, herunder deres ret til at deltage i demokratiske valg; minder om behovet for at styrke ombudsmanden for menneskerettigheders uafhængighed og effektivitet; opfordrer til en effektiv anvendelse af antidiskriminations- og menneskerettighedspolitikker; opfordrer myndighederne i Bosnien-Hercegovina til at indsamle statistiske data om hadforbrydelser kategoriseret efter motivation;

65. bemærker underrepræsentationen af kvinder inden for politik, i det offentlige liv og på højere niveauer i sikkerhedstjenester, og at der ikke gennemføres kønsspecifikke konsekvensanalyser som krævet i lovgivningen; opfordrer Bosnien-Hercegovina til at sikre ligestilling mellem kønnene i alle aspekter af det offentlige og private liv; opfordrer til, at lovgivningen om ligestilling mellem kønnene harmoniseres med Istanbulkonventionen, og at der indføres relevante strategier; fordømmer hændelserne i Banja Luka under markeringen af kvindernes internationale kampdag; fordømmer på det kraftigste det stigende antal drab på kvinder og opfordrer indtrængende Bosnien-Hercegovina til at forbedre indsatsen for at forebygge vold mod kvinder samt den institutionelle reaktion på seksuel og kønsbaseret vold, indsamle data om kvindemord, øge og forbedre adgangen til støtte, retshjælp og sikker indkvartering for ofre og til at oprette krisecentre for ofre for seksuel vold; gentager, at Bosnien-Hercegovina bør accelerere retsforfølgelsen af forbrydelser i form af seksuel vold, yde godtgørelse til kvinder, der er ofre for krigsforbrydelser, og sikre vidnebeskyttelse;
66. glæder sig over succesen med Bosnien-Hercegovinas tredje Pride March i 2022, men beklager, at denne begivenhed fortsat møder administrative hindringer og forskelsbehandling; glæder sig over vedtagelsen af LGBTI-handlingsplanen for Bosnien-Hercegovina 2021-2024 og oprettelsen af et kontaktpunkt med ansvar for at føre tilsyn med hadforbrydelser mod LGBTIQ+-personer ved kantonernes anklagemyndigheder; opfordrer Bosnien-Hercegovina til at tage praktiske skridt til at fremme inddragelsen af og forebygge vold mod LGBTIQ+-samfundet, herunder ved at tilføje seksuel orientering og kønsidentitet til bestemmelserne om hadforbrydelser i straffeloven;
67. udtrykker sin bekymring over politiske hindringer for LGBTIQ+-aktivisters forsamlingsfrihed og visse politikeres tilskyndelse til vold; fordømmer forbuddet mod en offentlig forsamling i Banja Luka i solidaritet med aktivister, journalister og LGBTIQ+-personer; fordømmer skarpt de efterfølgende voldelige angreb og det efterfølgende pres på journalister og aktivister i Banja Luka samt den utilstrækkelige politiindsats til at forhindre dette; fordømmer endvidere Republika Srpska-ledelsens planer om at indføre en ny lov, der udelukker LGBTIQ+-personer fra uddannelsesinstitutioner;
68. opfordrer til en styrkelse af beskyttelsen af romamindretallets rettigheder, herunder deres adgang til offentlige tjenester, uddannelse og sundhedspleje; fordømmer den fortsatte segregering og forskelsbehandling af dem, navnlig af romabørn under uddannelse; fremhæver den uforholdsmæssigt store fattigdom hos romaerne; glæder sig i den forbindelse over vedtagelsen af en handlingsplan for integration af romaer;
69. bemærker, at personer med handicap, navnlig børn, er en af de mest marginaliserede grupper i Bosnien-Hercegovina; gentager sin opfordring til Bosnien-Hercegovina om at sikre deres beskyttelse, udvikle og vedtage en strategi for afinstitutionalisering, der giver personer med handicap et værdigt liv i overensstemmelse med konventionen om rettigheder for personer med handicap, som Bosnien-Hercegovina har undertegnet; understreger, at der er behov for lige adgang til støtte; beklager, at mange børn med handicap fortsat anbringes på institutioner;

70. opfordrer Føderationen Bosnien-Hercegovina, RS-enheden og Brčko-distriktet til at udarbejde en lov om sikring af juridisk anerkendelse af køn baseret på selvbestemmelse i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis og Verdenssundhedsorganisationens revision af ICD-11, som trådte i kraft i januar 2022, og som deparologiserer transidentiteter på alle områder af tilværelsen;
71. glæder sig over fremskridtene med hensyn til udarbejdelsen af en lov på føderalt niveau, som kan give par af samme køn adgang til partnerskabsrettigheder; opfordrer regeringen til at udarbejde denne lov uden ophold; opfordrer RS-enheden og Brčko-distriktet til også at indlede processer til udarbejdelse af lovgivningsmæssige løsninger til anerkendelse af homoseksuelle parforhold med henblik på at give par af samme køn ligebehandling på landsplan på dette område;
72. understreger betydningen af ikkediskriminerende, inklusiv kvalitetsuddannelse, herunder ved at gøre læseplanerne mere inklusive, tage hensyn til kulturel og sproglig mangfoldighed, fjerne kontrafaktuel indhold, der fremmer splittelse, og fremme kritisk tænkning; opfordrer endnu engang til, at den aktuelle diskriminerende praksis med "to skoler under ét tag" omgående bringes til ophør i overensstemmelse med domstolens afgørelser; anbefaler kraftigt, at forsoning integreres i uddannelsesprocessen; opfordrer Bosnien-Hercegovinas institutioner til at mindske de administrative hindringer for studerende, der ønsker at fortsætte deres uddannelse i en anden kanton eller enhed;
73. anerkender civilsamfundets centrale rolle i styrkelsen af de demokratiske samfunds modstandsdygtighed og reformprocesser; støtter den mere intense deltagelse af borgere i politikudformningsfora såsom den landsdækkende borgerforsamling i Bosnien-Hercegovina og noterer sig dens politiske anbefalinger; opfordrer myndighederne til at fremme et gunstigt miljø for deres arbejde og til systematisk at fordømme og retsforfølge alle trusler, al chikane og alle angreb mod, intimidering af samt strategiske sagsanlæg mod menneskerettighedsforkæmpere og civilsamfundsaktivister fra politikeres og offentlige personers side; opfordrer til en aktiv og åben dialog med civilsamfundet og dets inddragelse i EU-integrationsprocessen;
74. opfordrer til, at styrke beskyttelsen og fremme af forsamlings-, forenings- og ytringsfriheden, herunder ved at bringe lovgivningen i overensstemmelse med europæiske og internationale standarder; fordømmer RS-enhedens regerings beslutning om at vedtage et lovforslag om NGO'er, der har til formål at indskrænke civilsamfundets råderum og aktiviteter, og som risikerer at kriminalisere arbejdet i mange af dets organisationer ved at stemple dem, der modtager international finansiering, som udenlandske agenter; opfordrer indtrængende Republika Srpskas nationalforsamling til ikke at vedtage denne lovgivning;
75. gentager, at der er behov for en solidaritetsbaseret migrations- og asylforvaltning, der respekterer menneskerettighederne og folkeretten, herunder i detentionscenter, og en passende, værdig og retfærdig fordeling af modtagelseskapacitet i hele landet med effektiv inddragelse af civilsamfundsaktører i modtagelsesindsatsen for at sikre overvågning; bemærker, at der er behov for at samarbejde og koordinere med nabomedlemsstater i EU; understreger princippet om non-refoulement og forbuddet mod umenneskelig behandling i forbindelse med tilbagesendelser; anerkender, at der er behov for en løbende indsats for at forbedre koordineringen på lokalt og internationalt

niveau; glæder sig over indledningen af forhandlinger om Bosnien-Hercegovinas opgraderede statusaftale med Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex) og opfordrer til, at de afsluttes rettidigt med henblik på at fremme bedre beskyttelse og forvaltning af landets grænser på linje med grundlæggende rettigheder og international standarder; beklager de vedvarende mangler i migrations- og grænseforvaltningen på trods af EU's betydelige finansielle støtte til Bosnien-Hercegovina og opfordrer til et øget kriseberedskab; udtrykker alvorlig bekymring over rapporter om voldelige push-backs til Bosnien-Hercegovina; understreger behovet for at øge gennemsigtigheden og den demokratiske kontrol med tildelingen og anvendelsen af EU-midler på dette område, navnlig de midler, der anvendes af Den Internationale Organisation for Migration; er bekymret over rapporterne om utilstrækkelige modtagelsesforhold i det EU-finansierede center i Lipa;

76. glæder sig over vedtagelsen af migrations- og asylstrategien for perioden 2021-2025 og opfordrer Bosnien-Hercegovina til hurtigt at vedtage den tilhørende handlingsplan; opfordrer Bosnien-Hercegovina til at forbedre hastigheden, varigheden og kvaliteten af asylprocedurerne og levevilkårene og sikkerheden i midlertidige modtagelsescentre;
77. opfordrer indtrængende Bosnien-Hercegovina til at intensivere sine bestræbelser på at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet, navnlig menneskehandel og ulovlig våbenhandel; understreger, at der er behov for at forbedre grænsepolitiets uddannelse og kapacitet, og noterer sig en IPA III-bevilling fra Kommissionen på 5 mio. EUR i 2022 til dette formål;
78. opfordrer Bosnien-Hercegovina til fuldt ud at tilpasse sig EU's visumpolitik for at sikre et velforvaltet migrations- og sikkerhedsmiljø;

Socioøkonomiske reformer

79. glæder sig over vedtagelsen af en strategi for reform af forvaltningen af de offentlige finanser på alle forvaltningsniveauer, programmet for økonomiske reformer for 2023-2025, budgetforslaget og rammebudgetdokumentet for perioden 2023-2025 og opfordrer til en grundig gennemførelse heraf; opfordrer indtrængende myndighederne til at indføre effektive interne kontrolsystemer, budgetgennemsigtighed og bæredygtige budgetforanstaltninger for statslige institutioner; anerkender den positive genoptagelse af beslutningstagningen på statsligt plan og glæder sig over forbedringen af Bosnien-Hercegovinas udsigter for landets statsgaranterede lån efter den rettidige dannelse af en ny regering på statsligt plan og tildelingen af kandidatstatus;
80. opfordrer indtrængende Bosnien-Hercegovina til at prioritere foranstaltninger til bekæmpelse af fattigdom, ulighed og social beskyttelse, forbedring af konkurrenceevnen og erhvervs klimaet samt økonomisk og social samhørighed, fremme af økonomisk diversificering og tilpasning af lovgivningen på området moms og punktafgifter til EU's; opfordrer endvidere indtrængende Bosnien-Hercegovina til at fremme den digitale og grønne omstilling, tackle den uformelle økonomi og bekæmpe arbejdsløshed og fattigdom, navnlig blandt unge, kvinder og personer i sårbare situationer såsom indbyggere i landdistrikter, romaer, børn og ældre; opfordrer til, at der indføres en passende institutionel og lovgivningsmæssig ramme, herunder tilsynsinstitutioner, og en bedre og afpolitiseret forvaltning i den offentlige sektor;

81. opfordrer indtrængende til, at der træffes foranstaltninger til at imødegå den fortsatte høje grad af hjerneflugt; opfordrer Bosnien-Hercegovina til at tage fat på spørgsmålet om ungdomsarbejdsløshed, herunder gennem gennemførelse af politikker og programmer til fremme af beskæftigelse og iværksætterånd; understreger betydningen af at udvikle ungdomsgarantien på Vestbalkan samt betydningen af uddannelse for at fremme social inklusion og økonomisk udvikling og opfordrer indtrængende Bosnien-Hercegovina til at investere i almen og faglig uddannelse;
82. glæder sig over Bosnien-Hercegovinas associering til Horisont Europa og vedtagelsen af programmet Et Kreativt Europa 2021-2027; glæder sig over EU's støtte til reform af sundhedssektoren i Bosnien-Hercegovina til en værdi af 10 mio. EUR og EU's støtte til styrkelse af sundhedssektoren i Bosnien-Hercegovina via "EU4Health"-projektet; glæder sig over Bosnien-Hercegovinas fulde medlemskab af EU-civilbeskyttelsesmekanismen og roser Bosnien-Hercegovinas myndigheder og borgere for deres hurtige støtte til befolkningen i Tyrkiet og Syrien efter jordskælvet den 6. februar 2023;

Energi, miljø, bæredygtig udvikling og konnektivitet

83. glæder sig over Kommissionens energistøttepakke på 1 mia. EUR til Vestbalkan til at hjælpe landet med at overvinde energikrisen, herunder en øjeblikkelig budgetstøtte på 70 mio. EUR til Bosnien-Hercegovina, som vil yde støtte til de mest sårbare husholdninger med henblik på at afbøde virkningerne af de stigende priser og støtte energieffektiviteten i bolig- og industrisektorerne; understreger, at nødmidlerne skal være øremærket til at støtte Bosnien-Hercegovina i retning af et energieffektivt og vedvarende energibaseret system på linje med REpowerEU; henstiller til, at Bosnien-Hercegovinas integration i det europæiske energimarked styrkes, navnlig i lyset af behovet for at mindske energiafhængigheden af Rusland efter landets omfattende invasion af og angrebskrig mod Ukraine; glæder sig over Global Gateway-initiativet til en transbalkan-elkorridor og opfordrer til en hurtig gennemførelse heraf;
84. opfordrer indtrængende Bosnien-Hercegovina til at færdiggøre og vedtage en ambitiøs, troværdig og sammenhængende energi- og klimaplan for 2021-2030; gentager, at der er behov for, at landet vedtager den nødvendige lovgivning om gas, elektricitet, vedvarende energi og energieffektivitet i overensstemmelse med energifællesskabstraktaten, den grønne dagsorden for Vestbalkan, pakken om ren energi og andre EU-standarder og politiske mål for klimabeskyttelse og energi, og sikrer fuld harmonisering af lovgivningen om et velfungerende energimarked;
85. understreger vigtigheden af hurtigt at øge diversificeringen af energikilder i overensstemmelse med landets forpligtelser til dekarbonisering; opfordrer indtrængende Bosnien-Hercegovina til at undgå og til at afslutte projekter inden for strategiske sektorer, herunder energiinfrastruktur, der øger landets afhængighed af Rusland og Kina; glæder sig over Bosnien-Hercegovinas føderale regerings meddelelse om, at den vil afvise et forslag om en alternativ kinesisk underleverandør til det foreslåede Tuzla 7-kulfyrede kraftværk;

86. glæder sig over, at Sarajevo er blevet valgt til at deltage i EU-missionen om 100 klimaneutrale og intelligente byer senest i 2030, som vil modtage 360 mio. EUR i finansieringsmidler fra Horisont Europa for perioden 2022-2023;
87. opfordrer Bosnien-Hercegovinas myndigheder til at fremskynde gennemførelsen af projekter inden for rammerne af den økonomiske plan og investeringsplanen for Vestbalkan, som vil give landet mulighed for at mindske sin afhængighed af fossile brændstoffer og derved bane vejen for dekarbonisering og bidrage til opnåelsen af målene for den grønne dagsorden; understreger, at den grønne og den digitale omstilling og bæredygtig konnektivitet udgør en drivkraft for regional økonomisk integration og integration med EU;
88. tilskynder Bosnien-Hercegovinas delstatsregeringer til at skabe større åbenhed via offentlig deltagelse og samråd med lokalsamfund, videnskabelige eksperter og civilsamfundet, når der planlægges projekter; understreger, at der er behov for at forbedre forudgående omfattende strategiske miljøvurderinger og tilpasse sig bestemmelserne om miljøkonsekvensvurderinger; fremhæver betydningen af, at investeringer anvendes på en gennemsigtig og effektiv måde;
89. bemærker, at der er gjort positive fremskridt med hensyn til at beskytte miljøet, og roser det arbejde, der er gjort af lokale miljøorganisationer og civilsamfundsaktivister; opfordrer Bosnien-Hercegovina til at øge integreringen af miljøhensyn i de forskellige sektorpolitikker og til at fremme retsforfølgningen af miljøkriminalitet; opfordrer indtrængende Bosnien-Hercegovina til at indføre en streng anvendelse af love og foranstaltninger til beskyttelse af miljøet for at forebygge og reducere miljøkonsekvenserne af mineeftersforskning og -drift; opfordrer Bosnien-Hercegovina til at øge antallet af og størrelsen på beskyttede naturområder og bevare eksisterendes nationale parkers og andre beskyttede områders integritet;
90. er dybt foruroliget over forureningen af floder; opfordrer indtrængende Bosnien-Hercegovinas myndigheder til at tackle jord- og vandforureningen, beskytte landets floder, herunder mod de skadelige virkninger af små vandkraftværker, yderligere at tilpasse sig gældende EU-ret om vandkvalitet og naturbeskyttelse, og til at forbedre affaldshåndteringen betydeligt, herunder ved at vedtage en landsdækkende strategi med særlig vægt på ressourceeffektivitet og foranstaltninger vedrørende cirkulær økonomi;
91. opfordrer indtrængende Bosnien-Hercegovina til at indføre effektive programmer for beskyttelse og forbedring af luftkvaliteten i stærkt forurenede byer i Bosnien-Hercegovina, navnlig i Sarajevo; glæder sig i den forbindelse over ministerrådets vedtagelse af et initiativ til at reducere emissionerne af luftforurening og drivhusgasser inden for opvarmning af beboelsesbygninger og i trafiksektoren; opfordrer Bosnien-Hercegovina til også at reducere den grænseoverskridende luftforurening;
92. bemærker, at der er behov for en yderligere indsats fra Bosnien-Hercegovinas side til at sikre overensstemmelse med og til at gennemføre den gældende EU-ret på effektiv vis inden for alle områder i transportsektoren; understreger behovet for at styrke den interne og regionale økonomiske harmonisering og konnektivitet; minder om, at der er behov for reformtiltag vedrørende konnektivitet og for tilpasning til det transeuropæiske transportnet og det transeuropæiske energinet; glæder sig over de europæiske

investeringer i vej- og jernbaneinfrastruktur i Bosnien-Hercegovina, navnlig udviklingen af korridor Vc, som vil forbedre den økonomiske udveksling og konnektiviteten i den Vestlige Balkanregion;

o

o o

93. pålægger sin formand at sende denne beslutning til næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Rådet, Kommissionen, Bosnien-Hercegovinas præsidentskab, ministerråd og parlamentariske forsamling, regeringerne og parlamenterne i Føderationen Bosnien-Hercegovina, Republika Srpska og Brčko-distriktet, regeringerne i de ti kantoner i Føderationen Bosnien-Hercegovina samt til Den Høje Repræsentants Kontor.

BEGRUNDELSE

Befolkningen i Bosnien-Hercegovina har gang på gang vist, at de har valgt en europæisk fremtid for deres land. Tildelingen af status som kandidatland er en klar anerkendelse af deres utrættelige bestræbelser på at skabe en transformation i landet. Tildelingen er også en advarsel til landets politiske ledelse, som er nødsaget til at se bort fra deres egne interesser og begynde at virke til gavn for alle borgere i Bosnien-Hercegovina og langt om længe gennemføre de hårdt tiltrængte reformer.

I betragtning af de nuværende geopolitiske, sociale, teknologiske og miljømæssige omvæltninger er der ikke længere plads til tvetydighed eller tøven. Solidaritet og samarbejde er de eneste tilgængelige redskaber til at imødegå fælles udfordringer og trusler. Ruslands angrebskrig mod Ukraine har skærpet denne nødvendighed og bevirket, at EU i højere grad har åbnet sine døre for partnere, der leverer resultater med hensyn til reformer og sikrer overordnet overensstemmelse med fælles politikker.

Med politisk vilje og beslutsomhed kan fantasifulde undskyldninger og reel splittelse overvindes gennem forsoning og samarbejde. Institutionelle og forfatningsmæssige reformer skal bringe alle former for forskelsbehandling til ophør og sikre en gnidningsløs "overgang fra Dayton til Bruxelles, så der dannes et solidt grundlag for en fredelig og funktionel stat, hvor alle borgere har lige muligheder for at deltage i det politiske og offentlige liv i deres land.

Det er vigtigt at minde om det uafhængige civilsamfunds, mediernes, embedsmændenes og tjenestemændenes indsats, der sætter Bosnien-Hercegovina i stand til at blive en dynamisk og fremgangsrig multikulturel stat.

Europa-Parlamentet er fortsat en varm tilhænger af Bosnien-Hercegovinas vej mod Europa baseret på demokratisk omstilling og retsstatsprincippet. EU vil fortsat yde betydelig finansiel og teknisk støtte for at lette landets omstilling og hjælpe det med at gøre fremskridt. Det er op til landets politiske ledere og dets samfund at udnytte muligheden for at overgå fra splittelse til en levedygtig demokratisk pluralisme, hvilket vil gavne hele landet og dets befolkning.

Tiden er nu inde til at gribe chancen og gøre fremskridt med Bosnien-Hercegovinas politiske og socioøkonomiske reformer.

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I KORRESPONDERENDE UDVALG

Dato for vedtagelse	27.6.2023
Resultat af den endelige afstemning	+: 63 -: 9 0: 3
Til stede ved den endelige afstemning – medlemmer	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Anna Fotyga, Michael Gahler, Kinga Gál, Giorgos Georgiou, Karol Karski, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, Jean-Lin Lacapelle, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Antonio López-Istúriz White, Jaak Madison, Lukas Mandl, Thierry Mariani, Marisa Matias, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Mounir Satouri, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Harald Vilimsky, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Witold Jan Waszczykowski, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Tomáš Zdechovský, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Ioan-Rareș Bogdan, Marc Botenga, Angel Dzhambazki, Markéta Gregorová, Rasa Juknevičienė, Andrey Kovatchev, Katrin Langensiepen, Karsten Lucke, Alessandra Moretti, María Soraya Rodríguez Ramos, Bert-Jan Ruissen, Christian Sagartz, László Trócsányi, Mick Wallace
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 209, stk. 7)	João Albuquerque, Margrete Auken, Clare Daly, Cyrus Engerer, Helène Fritzon, Irena Joveva, César Luena, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zullo

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I KORRESPONDERENDE UDVALG

63	+
ECR	Angel Dzhambazki, Anna Fotyga, Karol Karski, Jacek Saryusz-Wolski, Witold Jan Waszczykowski
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Antonio Maria Rinaldi
NI	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Ioan-Rareș Bogdan, Michael Gahler, Rasa Juknevičienė, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Lukas Mandl, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Christian Sagartz, Radosław Sikorski, Isabel Wiseler-Lima, Tomáš Zdechovský, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Irena Joveva, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, María Soraya Rodríguez Ramos, Salima Yenbou, Marco Zullo
S&D	João Albuquerque, Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Cyrus Engerer, Heléne Fritzon, Dietmar Köster, Karsten Lucke, César Luena, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos
The Left	Clare Daly, Marisa Matias, Mick Wallace
Verts/ALE	François Alfonsi, Margrete Auken, Markéta Gregorová, Katrin Langensiepen, Mounir Satouri, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

9	-
ECR	Charlie Weimers
ID	Jean-Lin Lacapelle, Jaak Madison, Thierry Mariani, Harald Vilimsky, Bernhard Zimniok
NI	Kinga Gál, Kostas Papadakis, László Trócsányi

3	0
ECR	Bert-Jan Ruissen
The Left	Marc Botenga, Giorgos Georgiou

Tegnforklaring:

+ : for:

- : imod:

0 : hverken/eller: